

DRUŽBA, 4. razred (4.a, 4.b, 4.g, 4.m)

Teden: 30. 3.–3. 4. 2020

PONOVITEV SNOVI

Naloge lahko rešuješ na list ali v zvezek za družbo. Vse odgovore boš našel v učbeniku na str. 62–65

INDUSTRIJA

1. Dopolni povedi.

V tekstilni industriji izdelujejo _____.

V lesni industriji izdelujejo _____.

V prehrambni industriji izdelujejo _____.

2. Izberi si eno izmed tovarn v domači pokrajini in zapiši, kaj v njej izdelujejo in kaj potrebujejo za izdelavo izdelkov.

3. Doma poišči en ali dva izdelka (čokolada, piškoti, zobna pasta ...). Napiši iz česa sta izdelka izdelana.

KMETIJSTVO

1. Kaj pridelujejo na kmetijah v tvojem domačem kraju?

2. Kmetijstvo nam zagotavlja hrano. Poglej v kuhinjske omare ali hladilnik. Napiši vrsto živila in kje je bilo pridelano.

VRSTA ŽIVILA	KJE JE BILO PRIDELANO

3. K posamezni dejavnosti nariši ali napiši pridelke ali izdelke, ki jih zagotavljajo:

POLJEDELJSTVO: _____

SADJARSTVO: _____

ŽIVINOREJA: _____

VINOGRADNIŠTVO: _____

OBRT

1. Katera obrt je značilna za tvoj domači kraj ali pokrajino?

2. Dopolni povedi in odgovori na vprašanje.

V tovarni izdelajo _____.

Na kmetijah pridelujejo _____.

Trgovine nam prodajajo različne izdelke, kot so:

Kaj vse se lahko naučiš v šoli?

3. Oglej si preslikano stran 80 iz delovnega zvezka (naloga 4) in izpolni nalogo.

Delo v tovarni nekoč ...

... in danes

4. Oglej si fotografije in opiši, kako je potekalo delo v tovarni nekoč in kako poteka delo danes. Nekoč:

.....

.....

.....

.....

.....

Danes:

.....

.....

.....

.....

.....

Razvoj industrije
je zelo vplival na
način življenja ljudi
in je dejavnost, ki je
najbolj spremenila
pokrajino.

Dejavnosti, ki izkoriščajo naravne vire

Ključne besede

- kmetijstvo
- gozdarstvo
- rudarstvo

Gozdarstvo

V Sloveniji imamo veliko gozdov, zato je gozdarstvo pomembna gospodarska dejavnost. Drevesa posekamo in pridobimo les. Iz lesa izdelujemo različno pohištvo, parket, papir. Uporabljamo ga tudi pri gradnji hiš.

Rudarstvo

Rudarstvo je dejavnost pridobivanja rud in premoga. V Sloveniji je v preteklosti delovalo več rudnikov in premogovnikov, danes deluje le še rudnik lignita v Velenju.

Kmetijstvo

Kmetijstvo je gospodarska dejavnost, ki se ukvarja s pridelavo hrane za ljudi in živali. Nekatere pridelke, ki jih pridelajo kmetje, uporabijo v tovarnah in iz njih izdelajo izdelke. Kmetje pri obdelavi zemljišč uporabljajo različne stroje, umetna gnojila, zaščitna sredstva ...

Na velikih kmetijah je pridelava namenjena predvsem prodaji.

Na kmetijstvo zelo vplivajo naravni pojavi. Med njimi izstopajo podnebje, rodovitnost prsti in relief.

Zakaj kmetije v različnih delih Slovenije pridelujejo različne pridelke?

V rudniku pri izkopu premoga uporabljajo različne stroje.

Dejavnosti na kmetiji

Osnovne dejavnosti na kmetijah so **poljedelstvo**, **živinoreja**, **sadjarstvo** in **vinogradništvo**.

Poljedelstvo je najpomembnejše v dolinah in kotlinah. Na kmetijah, kjer se ukvarjajo s poljedelstvom, pridelujejo različne rastline. V Sloveniji na njivah najpogosteje pridelujejo koruzo, pšenico in krompir.

Živinoreja je reja različnih živali: goveda, prašičev, perutnine, ovc, koz, konjev. Živinoreja je pomembna tudi v hribovitih pokrajinah.

Pridelavo različnega sadja imenujemo sadjarstvo, gojenje vinske trte in pridelavo grozdja pa vinogradništvo.

Glede na to, kaj na kmetijskih zemljiščih raste, poznamo različna **obdelovalna zemljišča**. To so njive, vrtovi, vinogradi, sadovnjaki in travniki.

Katere vrste sadja pridelujejo v Sloveniji?

Poljedelstvo

Živinoreja

Vinogradništvo

Moram vedeti

- Gozdarstvo in rudarstvo pridobivata surovine za nadaljnjo predelavo.
- Kmetijstvo prideluje hrano za ljudi in živali ter surovine za industrijo.
- Osnovne dejavnosti na kmetiji so poljedelstvo, živinoreja, vinogradništvo in sadjarstvo.

Ponovi

1. Kaj pridobivata gozdarstvo in rudarstvo?
2. Kateri naravni pojavi vplivajo na kmetijstvo?
3. Katere so osnovne dejavnosti na kmetijah?
4. Kaj so obdelovalna zemljišča?

lignit – vrsta premoga

Od obrti do industrije

Ključne besede

- obrt
- industrija

Obrt

Nekoč so ljudje doma izdelali vse, kar so potrebovali. Tisti, ki so bili spretnější, so izdelali več, kot so potrebovali, in so začeli svoje izdelke prodajati. To so bili obrtniki. Uporabljali so naravne vire, ki so jih našli v domači pokrajini. Tako so v pokrajinah, kjer so bila nahajališča gline, delovale številne opekarne. V pokrajinah, kjer je bilo veliko gozdov, so izdelovali izdelke iz lesa. V preteklosti so obrtniki vse delo opravljali ročno.

- ?
- Katere obrtne delavnice so bile v preteklosti v tvoji domači pokrajini?

Lončarstvo je ena najstarejših obrti.

Industrija

Industrija je dejavnost, pri kateri s pomočjo strojev izdelujejo različne izdelke. Pri izdelavi posameznega izdelka sodeluje veliko delavcev različnih poklicev in vsak opravlja samo določeni del naloge.

Industrija se je razvila iz obrti pred okoli 250 leti. Velikokrat je industrija le nadaljevala delo obrtnikov. Iz čevljarstva se je razvila industrija obutve, iz opekarstva tovarna keramičnih izdelkov ...

Industrija je zelo spremenila način življenja ljudi in je tudi dejavnost, ki je najbolj spremenila pokrajino.

Poznamo različne vrste industrije.

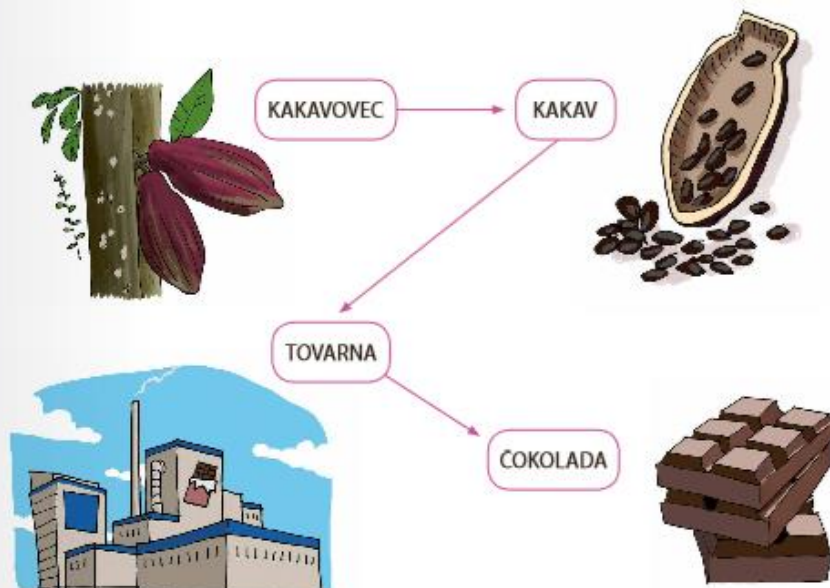
- V tekstilni industriji izdelujejo oblačila.
- V lesni industriji izdelujejo pohištvo in parket.
- V prehrabni industriji iz sadja izdelajo sokove, iz različnih semen olja, iz mesa klobase ...
- V avtomobilski industriji nastanejo avtomobili.
- Kemijska industrija nam priskrbi različne lake, barve.

Se pred dobrimi dvajsetimi leti je bila večina prebivalstva zaposlenega v industriji. Danes v tovarnah težja in zdravju škodljiva dela prevzemajo roboti.

- ?
- Katere tovarne delujejo v tvoji domači pokrajini? Kaj proizvajajo?

V tovarni Revoz v Novem mestu izdelujejo avtomobile.

V tovarnah iz pridelkov in surovin izdelajo različne izdelke. Iz kakava in dodatkov izdelajo čokolado.

- ?
- V trgovini poišči različne vrste čokolad in poglej, kaj vse vsebujejo. Kje jih izdelujejo?

Moram vedeti

- Industrija je dejavnost, ki s pomočjo strojev izdeluje različne izdelke.
- Industrija je dejavnost, ki je najbolj vplivala na spremembe v pokrajini in način življenja ljudi.
- Poznamo različne vrste industrije: tekstilno, avtomobilsko, prehrabno ...

Ponovi

1. Kaj je značilno za industrijo?
2. Kakšna je razlika med obrtjo in industrijo?
3. Naštej različne vrste industrije.